

Kā piemērot akcīzes nodokli un PVN trīsstūrveida darījumā?

Dace Everte, ZAB "Sorainen", vecākā nodokļu menedžere

<https://ifinances.lv/raksti/nodokli/pievienotas-vertibas-nodoklis/ka-piemerot-akcizes-nodokli-un-pvn-trissturveida-darijuma/16763>

Latvijā reģistrēts nodokļu maksātājs slēdz trīsstūrveida darījumu ar alus ražošanas uzņēmumu Meksikā un iegādāto alu realizē Ķīnā. Faktiski Latvijas uzņēmums darbojas kā starpnieks ārpus Eiropas Savienības (ES). Alus tiek piegādāts no rūpnīcas gala patērētājam, neievadot to Latvijā. Vai Latvijas uzņēmumam jāmaksā akcīzes nodoklis (AN) un pievienotās vērtības nodoklis (PVN) Latvijā? Kā šie darījumi jādeklarē Latvijā?

Akcīzes nodoklis

AN piemērošanu visā ES nosaka saskaņā ar [direktīvu 2008/118/EK](#) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu. Šīs direktīvas 2. pantā noteikts, ka akcīzes preces apliek ar AN, ja:

- preces ražo, tostarp arī attiecīgos gadījumos iegūst, ES teritorijā;
- preces importē ES teritorijā.

Latvijā [direktīva 2008/118/EK](#) ir ieviesta ar [likumu "Par akcīzes nodokli"](#), kura [2. pantā](#) noteikta tā darbības joma: *Likums attiecas uz akcīzes precēm neatkarīgi no to izcelsmes, ar kurām Latvijas Republikā tiek veiktas likumā noteiktās darbības.*

Tā kā jautājumā aprakstītajā situācijā darbības ar akcīzes precēm netiek veiktas ne Latvijā, ne ES, tad lasītājam kā starpniekam šo preču tirdzniecībā nerodas nekādi pienākumi saistībā ar AN – piegādes nav jādeklarē, un par tām nav maksājams AN.

Pievienotās vērtības nodoklis

Aprakstītā preču iegāde notiek Meksikā, un preces tiek pārdotas uz Ķīnu. Latvijā nenotiek ne šo preču iegāde, ne piegāde, ne imports, tādējādi darījumiem Latvijā PVN nav piemērojams.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām" [17.12. apakšpunktu](#) PVN deklarācijas 48.² rindā jāuzrāda trešajās valstīs veikto preču piegāžu (kas nav preču eksports) vērtība. Darījuma dati arī detalizēti jāuzrāda PVN 1 "Pārskata par priekšnodokļa un nodokļa summām, kas norādītas nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu" III daļā "Aprēķinātais nodoklis par piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem".

Tādējādi Latvijas starpniekam ir pienākums veiktos darījumus atspoguļot PVN deklarācijās, savukārt PVN par šīm piegādēm nav jāmaksā.

Nobeigumā lūdzu lasītāju ņemt vērā, ka atbildē aptverti Latvijas uzņēmuma nodokļu pienākumi Latvijā. Neraugoties uz to, ka lasītājam Latvijā nodokļu saistības nerodas, vienlaikus būtu jānoskaidro, kādi ir starpnieka formālie reģistrācijas vai deklarēšanas pienākumi Meksikā un Ķīnā.